

GENT DEL MASNOU

Butlletí Gent del Masnou 3a època núm. 400, octubre del 2021

400

Finques Puig sl

Compravenda - Administració - ASS. jurídica

Mossèn Jacint Verdaguer, 14 · El Masnou
Tels. 93 555 10 60 / 17 61 · Fax 93 555 28 90

www.finquespuig.net · info@finquespuig.net

FINQUES MESLLOC
LLIGOÑA CAYETANO

T/ 93.555.69.03

www.meslloc.com

Sant Miquel, 23 - 08320 el Masnou -

ADRECES DE CORREU ELECTRÒNIC

A fi i efecte de poder mantenir informació àgil i puntual de les activitats de Gent del Masnou, recordem als socis que ens poden facilitar la seva adreça de correu electrònic. Només cal que ens enviïn un correu amb aquest text:

"Autoritzo Gent del Masnou a utilitzar aquesta adreça de correu electrònic per a informació i comunicacions de l'entitat".

**SALA
AUTOMOCIÓ**

- MECÀNICA I ELECTRICITAT DE L'AUTOMÒBIL
- ELECTRICITAT
- PNEUMÀTICS
- ALINEACIONS
- AIRE CONDICIONAT

C/ Xile, 1. Tel 93 540 42 04 / 628 90 85 23 • www.salautomocio.com • El Masnou

Masnouballet

balla,
balla
balla

Dansa clàssica a tots els nivells:

- Puntetes i repertori
- Preparació d'exàmens
- Royal Academy of Dance
- Preparació de concursos i audicions
- Tallers coreogràfics
- Condicionament físic
- Ballet per a adults

· **Dansa contemporània**

Jaume I, cantonada carretera de Teià
Inscripcions obertes al 678 91 75 70

Butlletí mensual de **Gent del Masnou**, associació civico-cultural, recreativa i esportiva inscrita amb el número 7.669 al registre d'associacions de la Generalitat de Catalunya.

Equip de Redacció:

Joan Camps - Joan Casals - Joan Muray - Esteve Pujol - Lluís Valls

Portada: Quatre-cents Gent del Masnou

Disseny i muntatge: Taller de publicitat

Publicitat: 93 555 16 59

Tiratge: 2.000 exemplars

Paper ecològic de 90 g

Edita: Gent del Masnou
Dipòsit legal B. 29.758-87

GENT DEL MASNOU

Dr. Agell, 9
08320 El Masnou
T. 93 126 82 20
gentdelmasnou@gmail.com
www.gentdelmasnou.cat

L'entitat **Gent del Masnou** no es fa responsable, necessàriament, del contingut dels articles signats pels seus col·laboradors.

El repartiment d'aquest butlletí als socis es fa amb el suport de l'**Ajuntament de la Vila**.

T'AGRADARIA CANTAR EN UNA CORAL?

Et proposem de venir a cantar a la *Coral Xabec*; hi seràs ben rebut. Hi tindràs lloc com a tenor, baix, soprano o contralt.

**Posa't en contacte amb
Manel Pérez 679 99 95 09**

Qui canta, els seus mals espanta!

ET CONVIDEM A FER-TE SOCI DE GENT DEL MASNOU

Tu hi sortiràs guanyant i la nostra vila també

Dr. Agell, 9 · 93 126 82 20

www.gentdelmasnou.cat
gentdelmasnou@gmail.com

Editorial

TARDOR

El passat 31 d'agost va finalitzar, entre d'altres, el peatge de l'auto-pista del Maresme, la C32. Massa anys que s'ha hagut de pagar per utilitzar aquesta via, imprescindible per descongestionar el Camí Ral ja que, tret del primer tram gratuït Barcelona-Montgat, es va posar en servei amb peatge des del 1969 per a un període de 25 anys. Aquests termini ha esdevingut de 52 anys per poder desempallegar-nos del peatge.

Bé, ben bé gratuïta no ho serà. Ja s'inventaran la vinyeta, un nou tribut, taxa, impost o com li vulguin dir per tal que ho tornem a sufragar. No hi ha res de franc en aquest país.

L'Ajuntament ha començat a projectar la reorganització de la circulació pel Camí Ral, amb permís de la *Direcció General de Carreteres*, perquè no oblidem que es tracta de la N-II si legalment no ho modifiquen per ser una via d'àmbit local, lliure del transports de mercaderies, dels llargs trajectes dels turismes, etc. Té prou amplada per poder eixamplar la vorera del Passeig, fer carril bici i per als vehicles de motor. Tot plegat, menys soroll, menys contaminació i un Camí Ral més amable, més per al poble.

DIADA NO NORMALITZADA

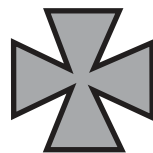
A causa de la situació sanitària encara no resolta, no hem arribat a la normalitat pel que fa a les manifestacions. Per por al contagi i malgrat les vacunes, la d'enguany va tenir menys participants que les anteriors a la pandèmia. Tot i això va ser espectacular i, com sempre, amb xifres massa diverses entre els organitzadors i la policia, el que ens fa pensar que uns o altres, o bé totes dues parts, donen una informació esbiaixada dels fets. El govern de l'Estat, com és habitual, es va apressar a manifestar que l'independentisme està de baixa i es desinfla. ... desinflant-se. No s'han esperat ni a veure com anirà el 4t aniversari del 1r d'octubre, que s'albira sobreescalfat, sobretot després de la detenció i alliberament del President Puigdemont a l'Alguer, per obra i gràcia del jutge Pablo Llarena i de la possible col·laboració de la diplomàcia espanyola. Quan llegireu aquest butlletí hurem estat més informats d'aquesta nova ofensiva de la repressió estatal i de la vista judicial per l'euroordre, el 4 d'octubre.

El President

Sumari

EDITORIAL.....	3
BÚSTIA OBERTA.....	5
IN MEMÒRIAM Amparo Vázquez Montserrat Grau	6
EL SÍNDROME DEL PODER J. Camps	7
SOM Oriol Lugo	8
DIA NACIONAL DEL COP D'ESTAT Joan Maresma Duran	9
VIVÈNCIES Marià Aran	10
HISTÒRIES DE LA VILA Joan Muray	12
ANEM CAP AL DESASTRE O A UN MÓN MILLOR? Josep Condeminas	15
PARLEM DE LLIBRES Pere Martí Bertran.....	16
TEATRE CAPITAL Rosa M. Isart	17
VEUS Elena Bosch	18
EL PRÍNCIP SALUDA EN CARLES Ramon Asensio	19
GENT DEL MASNOU INFORMA	21
LA PUNTA DE LA LLENGUA (133) Esteve Pujol	21
CRÒNIQUES D'ULTRAMAR Joan Muray	22
LA CUINA DE L'ANTÒNIA	22
1 D'OCTUBRE, REFERENT PER ASSOLIR LA VICTÒRIA Arnau Padró	23

24 hores al seu servei FARMÀCIA DE GUÀRDIA

La farmàcia de guàrdia serà oberta 24 hores seguides.
De les 9.30 del matí a les 9.30 de l'endemà.

-- Octubre 2021 --

1	divendres	Fàbregas
2	dissabte	Viamar
3	diumenge	Viamar
4	dilluns	Aymar
5	dimarts	Ocata
6	dimecres	Riera
7	dijous	Fàbregas
8	divendres	Viamar
9	dissabte	Dominguez
10	diumenge	Dominguez
11	dilluns	Riera
12	dimarts	Riera
13	dimecres	Fàbregas
14	dijous	Viamar
15	divendres	Dominguez
16	dissabte	Aymar
17	diumenge	Aymar
18	dilluns	Riera
19	dimarts	Fàbregas
20	dimecres	Viamar
21	dijous	Dominguez
22	divendres	Aymar
23	dissabte	Ocata
24	diumenge	Ocata
25	dilluns	Fàbregas
26	dimarts	Viamar
27	dimecres	Dominguez
28	dijous	Aymar

29	divendres	Ocata
30	dissabte	Riera
31	diumenge	Riera

-- Novembre 2021 --

1	dilluns	Viamar	Tots Sants
2	dimarts	Dominguez	
3	dimecres	Aymar	
4	dijous	Ocata	
5	divendres	Riera	
6	dissabte	Fàbregas	
7	diumenge	Fàbregas	
8	dilluns	Dominguez	
9	dimarts	Aymar	
10	dimecres	Ocata	
11	dijous	Riera	
12	divendres	Fàbregas	
13	dissabte	Viamar	
14	diumenge	Viamar	
15	dilluns	Aymar	
16	dimarts	Ocata	
17	dimecres	Riera	
18	dijous	Fàbregas	

Horaris de les farmàcies del Masnou

	De dilluns a divendres	Dissabte
Aymar (Maricel) Almeria, 14 · 93 555 03 81	9 - 21	9- 14
Domínguez (Est. Masnou) Enamorats, 2 · 93 555 59 36	8 - 20.30	9 - 13.30
Fàbregas Navarra, 68 · 93 555 19 79	9 - 13 i 16.30 - 20	9.30 - 13
Ocata JFKennedy, 5 · 93 555 33 08	9 - 20.30	9 - 20.30
Riera (Club nàutic) J.Llimona, 22 · 93 555 08 55	9 - 20.30	9 - 20.30
Viamar Prat de la Riba, 23 · 93 555 04 03	9 - 20.30	9 - 14

h o n ú s t r i A n o b e r t a

Totes les cartes de la Bústia Oberta **cal** que portin: nom, cognoms, adreça, núm. del DNI i signatura de l'autor i **es publicaran**, només, amb el **nom i cognoms** de l'autor. **En cap cas** no es publicaran cartes amb pseudònim o inicials. L'extensió **no excedirà de 1.500 caràcters, espais inclosos**; en cas contrari, la Redacció podrà abreujar-les o rebutjar-ne la publicació. Gent del Masnou **no es fa responsable** del contingut de les cartes. Seleccionarà les que siguin d'interès general i no mantindrà correspondència amb els seus autors.

BUTLLETÍ NÚMERO 400 DE GENT DEL MASNOU

Vaig començar a fer el butlletí el març de 1990, ja fa 31 anys. La revista ha tret a la llum, des que va néixer el 1987, 400 números quasi ininterrompudament.

Ara per ara, no sé les publicacions que s'han fet al Masnou en tota la seva història, però jo diria, i em sembla que no l'erro, que la revista de Gent del Masnou és la més longeva de la nostra vila i això bé val quatre ratlles.

Va començar d'una manera senzilla i sense massa pretensions i, en tots aquests anys, s'ha consolidat, s'ha

fet gran i les persones que han estat al seu costat se'n poden sentir plenament orgulloses. Com tot, té els seus defectes i virtuts, pot agradar més o menys, però el que no se li pot retreure és la seva fidelitat amb la gent, el poble, la llengua, la cultura i la terra, i això és d'agrair. Hi ha col·laborat gent que ja no és amb nosaltres perquè ha marxat o perquè se n'ha cansat, i altra que encara segueix al peu del canó. A tota aquesta gent, un sincer agraïment.

S'han publicat cartes, opinions, històries, contes, poemes... S'han editat articles

relacionats amb el nostre poble o no i d'altres que potser han avorrit, indignat, enrabiat o adormit, però sempre des de la perspectiva objectiva, interessant i apassionant de qui ho ha escrit.

D'aquí molts anys, quan la nostra descendència vulgui investigar o saber coses sobre el Masnou, farà bé de consultar aquesta publicació. Gent del Masnou pot estar orgullosa de ser una revista independent. Ha crescut gràcies a gent que hi ha confiat, tant en la part del contingut com en la qüestió econòmica ja que s'ha pogut publicar gràcies als anunciants que en tots aquests anys l'han recolzat. Des d'aquestes ratlles i com a responsable de la seva edició, dono les gràcies al comerç del Masnou i pobles veïns que han cregut en aquest projecte.

Quan vaig començar a maquetar la revista, ho feia a

mà, amb taula de llum, tissores i adhesiu, retallant i enganxant, però tot això ha passat a la història. Ara les eines són l'ordinador, Google i internet; verdaderament ha estat un canvi inimaginable, com també la informació actual. Els temps canvien i ens hi hem d'adaptar. Les noves generacions agafaran els nostres testimonis, els modificaran i continuaran cap al futur que les reclama. No tinguem por, el camp és el mateix, només que les eines són diferents.

Llarga vida a Gent del Masnou i al nou responsable que a partir del gener agafarà la feina de maquetació, disseny i impressió del butlletí. Esperem que vingui amb altres idees, altres reptes i altres horitzons que donin llum i força a la publicació.

Ho dic i ho espero sincerament i de tot cor.

Lluís Valls Marí

LA XIXONENCA

Després de 62 anys servint al Masnou, per circumstàncies familiars, ens trobem en l'obligació de traspasar la Xixonenca.

En **primer** lloc agrair a la gent la fidelitat i confiança. Famílies senceres de dues o tres generacions ens han sigut fidels fins al punt que, en entrar a la botiga, ja sabíem què demanarien. O la quitxalla que sortint de banyar-se es conformaven amb un gelat d'orxata. Gent que demanava els granissats per refrescar-se durant el camí cap a casa a dinar i altres que sortien de la platja abans que tanquéssim per comprar gelat o orxata per a les postres —molts cops no tancàvem fins que no venien. També clients que ens havien fet de guardaespalles en alguna ocasió, veient rondar per la botiga gent estranya, es quedaven a l'orxateria fins que desapareixien. I tantes i tantes vivències que mai oblidarem. Tot això fa que, en deixar el negoci, ens emportem molt bons records i amistats.

En **segon** lloc dir-vos que es manté el nom de la Xixonenca i l'orxata i gelats que la nova direcció us serviran, seran exactament els mateixos de sempre.

I **tercer** punt i molt important: Les persones que portaran la botiga i que estan impacients per començar són gent emprenadora i amb ganes de servir-vos i, perquè els hiverns siguin més càlids, afegiran al local servei de cafeteria.

Així doncs La Xixonenca continuarà al Masnou i esperem que sigui per molts estius i també hiverns. Desitgem a la nova fornada tota la sort del món.

Moltes gràcies per tot i fins a sempre.

In memòriam

AMPARO VÁZQUEZ SÁNCHEZ

Una bona Persona i Mestra

Montserrat Grau

Vaig conèixer l'Amparo quan vaig anar a treballar a la Cooperativa Escolar Marinada l'any 1976. Em va sorprendre molt que aquella saragossana amb tres carreres estigués treballant en una petita escola de poble i li vaig preguntar:

-Podries donar classes a la universitat. Com és que ets aquí?

-Perquè tinc quatre fills per pujar i és la millor manera d'estar més temps amb ells.

D'immediat vàrem connectar, tant a nivell pedagògic com a nivell emocional, i vam construir una sòlida amistat que s'ha mantingut ferma durant 47 anys.

Molta gent al poble coneixia l'Amparo, però molt pocs sabien tot allò que feia i que en la seva modèstia no pregonava. Era una persona súper activa; des de la direcció de l'escola Marinada va treballar per aconseguir que aquesta s'integrés a l'Escola Pública Catalana i la va incloure a les escoles Associades a la UNESCO, entitat de la qual va ser coordinadora estatal. Compaginant amb la docèn-

cia, treballava en una editorial de Barcelona escrivint articles, guies didàctiques i fent de correctora. Autora de diversos llibres de text de batxillerat, també va escriure multitud d'articles en diverses publicacions pedagògiques. Impartia conferències per tot l'Estat i era professora de formació del professorat, escriptora i poetessa. Continuava estudiant, sovint estava fent algun curs. Implicada sempre en activitats relacionades amb el poble, va pertànyer a Protecció Civil, va cantar a la coral, va ser membre actiu del Club UNESCO del Masnou, portava un grup d'escriptura creativa, feia teatre... i un mai acabar d'estar sempre fent coses. Com a mestra, tots els

seus alumnes l'apreciaven, se l'estimaven i en tenen un molt bon record. Els companys trobarem a faltar les seves apreciacions, directes però cabdals i aquell saber donar la mà quan calia. Com a persona era culta, disposada, competent, senzilla, feminista, generosa, tossuda i sobretot desprenia una gran bonhomia que feia que tothom l'apreciés.

El Masnou ha perdut un referent però té una petjada molt difícil d'esborrar.

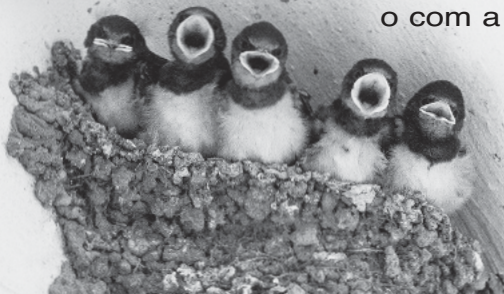
T'AGRADARIA CANTAR EN UNA CORAL?

Et proposem de venir a cantar a la **Coral Xabec**; hi seràs ben rebut. Hi tindràs lloc com a tenor o com a baix o bé com a soprano o contralt.

**Posa't en contacte amb
Manel Pérez 679 99 95 09**

*Qui canta,
els seus mals espanta!*

Foto Toni García

LA SÍNDROME DEL PODER

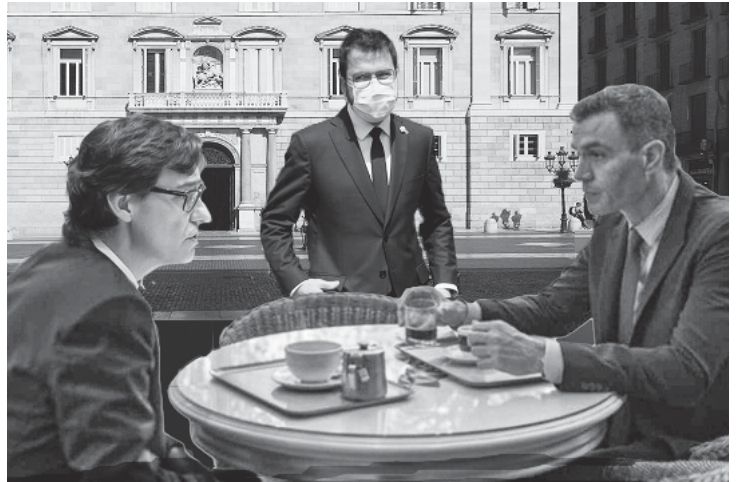
Joan Camps Ortiz

Tot home que té poder s'inclina a abusar-ne mentre no hi troba límits. Vet aquí d'on surt la utopia de Montequieu en el seu intent de conceptuar la separació dels poders de l'estat, una estructura ideal imaginària que en la pràctica és irrealitzable.

Malaauradament, qualsevol esforç per aconseguir un govern democràtic s'afebleix per la impossibilitat d'impedir l'abús de poder quan la disposició de les coses imposa per definició que sigui el mateix poder el que limiti la sistèmica abús d'autoritat. Aquest fet passa quan la prevaricació, l'engany, el frau, el cinisme, la corrupció i el banditatge ja han viciat els poders fàctics que, en definitiva, són els que tenen la paella pel mànec remenant les cireres al seu atull, ja que, tal com diu la saviesa popular, porten els pantalons, la batuta i la veu cantant, remenen l'olla, són els amos del ball i tallen el bacallà.

Si l'abús de poder i els seus efectes pandèmics d'expansió es poguessin mesurar amb una PCR com la Covid-19 o amb una bufada com es fa amb l'alcoholèmia, la seva localització assenyalaria els nuclis on es cou la malaltia. Llavors, només tancant les seus dels partits amb tots els polítics a dins s'aturaria la massa asimptomàtica en el nucli original on el contagi és inevitable. Com a precaució també caldria tancar a pany i clau les seues governamentals ja que és ben sabut que ningú no pot prosperar en un govern si no manté l'obediència cega a l'abús de poder que, per dret adquirit, ostenta el líder. També caldria la custòdia domiciliària de tots aquells que, per mèrits polítics, ocupen els consells d'administració dels serveis privatitzats que haurien de ser públics i també els serveis públics pròpiament dits com són les elèctriques, les telefòniques, la banca en totes les seves particularitats usureres, llevat de la banca social, si és que n'existeix alguna.

Són molts els països on la judicatura

també està contaminada fins a l'extrem que el partidisme polític gallardeja de poder influir per la porta del darrere; per això, com a mesura de precaució, caldria aïllar totes les togues i passar-les per una pulcra serologia i, en els casos positius d'abús de poder, sotmetre els contaminats a un tractament depuratiu i apartar-los de qualsevol càrrec executiu o administratiu de justícia.

Si un país és monàrquic, presidencialista o dictatorial, el seu cap d'estat hauria de passar la prova del cotó fluix presentant una moció de confiança demostrant la seva immunitat a l'ús i l'abús de poder abans i durant l'exercici del seu càrrec.

Les sectes religioses no cal que s'esforcin gaire a voler quedar excloses com a focus de contaminació, només cal que avaluin si han estat involucrades amb el poder polític, si han estat precursoras de creuades bèl·liques i santes inquisicions, si han estimulat la caça de bruixes assassinant brutalment persones innocents o s'han aprofitat del seu sacre ministeri per tolerar passivament o actuar activament violant sexualment menors d'edat que han estat confiats al seu magisteri d'ensenyants. Que facin una reflexió assenyada del mal que han fet i es tanquin definitivament darrere les portes conventuals on l'abús de poder

ha sigut sistèmic i extremadament contaminant.

Aquesta metàfora especulativa res té a veure amb nosaltres quan gaudim de viure en una democràcia constitucional plena, on el *gobierno*, en paraules del president Pedro Sánchez, ha reconegut el conflicte polític que hi ha entre Espanya i Catalunya, i tenim la sort de comptar amb la TAULA DE DIÀLEG, l'ens que, en un excés d'optimisme dels entaulats, ens prometen solucionar-ho tot.

Excuseu-me el sarcasme perquè no voldria patir d'il·lús quan, vist amb un mínim de realisme, el president Pedro Sánchez ha volgut venir a Catalunya per compartir un cafè amb gel amb Salvador Illa i, tot de passada, ha aprofitat la passejada per visitar el Palau de la Generalitat i s'ha deixat fer unes quantes fotos amb el president Pere Aragonès.

Una perspectiva desoladora, llòbrega i depriment si atenem que tot d'un plegat Pedro Sánchez, com qui porta la son a les orelles, ha imposat calma xixa i ha deixat la TAULA DE DIÀLEG sense agenda i sense presses, mostrant-se anys llum dels clams que, des de la repressió de l'1 d'octubre del 2017, la majoria dels catalans hem fixat en tres demandes molt clares: amnistia, referèndum acordat i el dret d'autodeterminació.

Som

Com ho podem fer per gestionar millor els nostres conflictes i ser tots una mica més feliços

Dr. Oriol Lugo

Psicòleg & Coach Executiu i Personal.

Expert en Teràpies Neurocientífiques

www.owlpsicologia.com

La tornada a la rutina o una oportunitat de fer millor les coses

Progressivament anem tornant a la normalitat, però no ens parem a pensar si és realment el que volem. La ment humana no pot no comparar. És a dir, estem programats per seguir patrons i rutines, i és inevitable que mirem enrere a la recerca d'allò que fèiem: les nostres antigues pautes.

Aquesta pràctica ens era molt útil en el temps de les caveres, quan anàvem sempre pel mateix sender del bosc i això ens permetia evitar tota mena de perills. Però ara potser tenim un nou ventall de possibilitats.

I si et digués que està a la teva disposició tot un conjunt de noves activitats, propostes culturals i persones a qui conèixer? Probablement em diries:

-Que és cert, però que ja t'està bé la vida que portes.

-Que, amb el que has viscut du-

rant la pandèmia, no tens ganes de cap ensurt.

-O, fins i tot, que no t'ho has plantejat.

Les anteriors respostes són totalment legítimes; tot i això, m'agradaria que anéssim un pas més enllà. Si fas memòria, abans de tot el que vam viure amb la Covid, potser et trobaves amb tota una sèrie de rutines que ja t'estaven bé. En l'hipotètic cas que no volguessis obrir-te a noves experiències... podries millorar les coses?

Per exemple, si sorties a passejar a la tarda o a córrer i fer esport, hi hauria alguna manera de millorar això que ja feies? Potser hi pots afegir el fet de

córrer amb música, reproduir algun podcast d'un orador/a que t'interessi o compartir aquest moment amb algú nou.

Encara que no vulguem canviar la nostra rutina, sempre podem millorar-la ni que sigui un 1%. Això ens ajuda a donar més frescor a les nostres vides i a explorar noves emocions. No cal fer grans canvis, com bé deïem, simplement el fet de dir-nos a nosaltres mateixos/les: *Com puc millorar les meves rutines?* La resposta és en tu. Et sorprendria com el fet de tornar a la rutina es pot convertir en un munt d'oportunitats d'enriquir la teva vida. Només cal fer un pas i provar-ho.

T'hi atreueixes?

Dia nacional del cop d'estat

Joan Maresma

Davant la pèrdua de popularitat, assetjat per l'augment de la inflació, per la crisi energètica i pels gairebé 600.000 morts causats per la pandèmia, el president contra Brasil va liderar el dia 7 de setembre —dia de la Independència de Brasil; el fet es va produir el 1821— actes ben poc edificants que van reunir milers de seguidors per tot el país. En els seus discursos a Brasília i São Paulo, aquest psicòpata va atacar la Constitució de l'any 88 i va atacar el *Supremo Tribunal Federal*. El jutge Alexandre de Moraes —és qui l'investiga per actes antidemocràtics— va ser el blanc preferit. El poca-solta el va insultar i va afirmar categòricament que no pensa complir cap de les sentències del STF. També va assegurar que només sortirà del Palácio do Planalto “pres, mort o amb la victòria”. El capità va transformar el 7 de setembre en una data nacional per a un cop d'estat.

Malgrat l'aïllament polític, el beneït del cabàs va demostrar que encara és capaç de mobilitzar una minoria ben sorollosa, gent disposada a embolicar-se —literalment— amb la bandera de Brasil per defensar mesures d'excepció, com la presó per als opositors o el tancament del *Supremo*.

En una altra escena de cop d'estat explícit, va repetir que no acceptarà el resultat de les urnes sense el vot en papereta —el vot a Brasil és electrònic;

les eleccions seran al novembre de l'any vinent— i va proclamar: “Eu não posso participar de uma farsa como essa patrocinada ainda pelo presidente do STF.”

Els “bolsominions” —nom que reben els seguidors d'aquest infame— no van complir la promesa d'assaltar la seu del STF però van vulgaritzar un dia assenyalat.

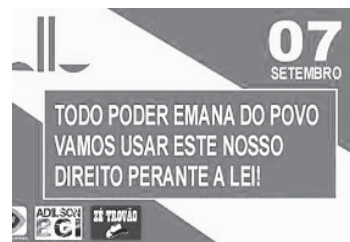
A la manifestació de Brasília, va anun-

ciar que reuniria el *Conselho da República* per adoptar mesures excepcionals com el decret d'estat d'alarma, excepció i setge. L'endemà va dir que no ho faria... El fet va durar unes poques hores, però va servir per electritzar la militància “bolsominion”...

Els “patriotes” d'aquest homenot vil no volen solucions per als problemes reals del país, com la inflació, l'atur o la fam. El que segueix hipnotitzant-los és el sermó messiànic contra el “sistema”, el comunisme (?), i d'altres enemics imaginaris.

El discurs contra la corrupció que el va portar al poder el 2018 sembla haver quedat enrere. Ara mateix sembla que només sàpiga border...

Em fa l'efecte que no es necessiten atacs que destrueixen el que s'ha aixecat durant molts anys. Fa falta diàleg per entendre'ns i que aquesta entesa propiciï una milloria tangible a la població. Però això sembla que no interessa a ningú dels que manen arreu del món... Qui hi ha al darrere d'aquest titella?

Vivències

Marià Aran

D'Amitges a Colomers per Saboredo

28-29-30 juliol 2021

Els anomenats "Dillunaires", el grup de "joves" assenyats i experimentats muntanyencs, socis de Gent del Masnou, la majoria, i del Centre Excursionista de Teià, cada dilluns es troben per recórrer la nostra serralada litoral. També s'atreveixen amb els Pirineus i enguany han escollit fer un recorregut pel Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici, concretament un tram dels conegudíssims "Carros de Foc", començant al Refugi d'Amitges i acabant al de Colomers, passant pel de Saboredo. Tot seguit faig el comentari de la sortida.

Quan, després de parlar-ho amb diversos companys, proposo l'itinerari a principis de juliol, bastant més tard que de costum, la inscripció és fluixeta, 6 o 7 intrèpids; però, quan poses límits i comences a fer els tràmits, aleshores es decideixen els *tardons*; deu ser màgia però passa sempre així. S'ha de dir que el tema Covid condiciona tothom i molt. Finalment som dotze, més en Francesc, que ho decidirà l'últim dia.

Quan parlo amb els refugis, no hi ha manera de lligar res, el Covid limita les places i no poden acceptar grups nombrosos. Canvi de tàctica, decidim

Fotografia del refugi d'Amitges en temps de neu

fer base a la fonda Valls d'Àneu d'Esterrí. En aquell moment en Francesc es decideix i el fill i dos nets d'en Pep també... I, de sobte, som setze, l'excursió pirinenca més nombrosa dels Dillunaires.

Aquesta vegada no hi ha concentració prèvia al Bergantí, punt de trobada habitual. Tots ens desplaçarem per separat (més Covid) per trobar-nos a la fonda, com a mínim, a dormir. A les set de la tarda hem arribat tots i prenem possessió dels allotjaments.

L'endemà, a les set, tothom de peus a terra, esmorzar i preparar els equips. A un quart de nou ens recullen dos jeeps davant la fonda i ens porten al Refugi d'Amitges per començar la travessa. La iniciem a un quart de deu, cap al coll de Ratera, pujada d'una

Refugi de Saboredo

hora i mitja que posa a prova la musculatura i l'estat de forma de tots plegats. Els nets i fill d'en Pep i algun altre salten pedres i desnivells com si res, la joventut sempre destaca; la Queralt està en el seu element i la Magui no afluixa; Pere, Salva, Pep, Francesc, Cisco, Isidre i Enric Domínguez van com una moto; la resta fem el que podem, d'acord amb el que ens permet ser els més veterans, excepte l'Enric Badal, a qui la fotografia obliga a anar més endarrerit. Som tots a l'hora prevista al coll, fem una paradeta per agafar aire i fer fotos mentre gaudim del paisatge tant de Sant Maurici com de Colomers.

Al cap d'una estona reprenem la marxa, davallem cap al Refugi de Saboredo per sota el circ del mateix nom. Se'ns obre la imatge dels estanys i estanyols que voregen el camí, magnífic espectacle. Un cop arribats, ens aturem a fer un mos i descansar una estona. Hi hem estat tres hores, estem dins l'horari previst, ens en queden unes altres tres aproximadament; tot rutlla.

Iniciem l'última pujada fins al coll de la Cendrosa, un desnivell positiu d'uns 200 metres. Trobem els estanys que s'anomenen igual, bon camí d'alta muntanya, però comença a fer-se feixuc, per a alguns més que per a d'altres, ja portem hores a les cames. Els més àgils ens esperen al coll on ens retrobarem de nou tots plegats. Veiem l'objectiu final, la presa de Colomers i

la carretera on ens recolliran altra vegada els jeeps per tornar-nos a Esterri, però abans cal afrontar un dur i dret desnivell de 400 m. Els més joves i forts no tenen cap problema, però als més grans ja ens costa, cosa lògica, i algú a més ho passa malament. La solidaritat s'imposa i ens anem rellevant per ajudar a baixar sense prendre mal, que és el que compta. L'horari s'allarga més del previst i ens impedeix a la majoria arribar al refugi de Colomers. Només ho fan el jovent i uns quants fins a la presa; la resta decidim anar directes a la carretera. Ho aconseguim sense lamentar cap entrebanc seriós, sans i estalvis, i cap a les sis de la tarda tornem a agrupar-nos. Hem estat vuit hores i

mitja a la muntanya, ens hem cansat, hem patit una mica, però sobretot hem gaudit d'uns paratges fantàstics i d'una companyia entranyable i solidària.

Com sempre, acabem amb un generós sopar, passem comptes, fem bromes, comentem i discutim una mica de tot, sense faltar-hi el clàssic cant d'havaneres a càrrec del Trio Dillunaire, fluijxet per no molestar gaire les taules veïnes.

Gràcies a: Josep Ramon, Martí Valls, Isidre Vaqué, Enric Domínguez, Pep Parés, Francesc Carbonell, Francesc Ballesta, Pere Compañó, Salvador Jené, Enric Badal, Pere Parés, Jun Parés, Kai Parés... I menció a part a les noies Queralt i Magui.

Refugi de Colomers

Històries de la vila

Joan Muray

PAU CIVIL i COSTA

Tenor internacional

Teià 1899 - Barcelona 1987

Debut mundial al
Casino del Masnou
el 1925

De família d'industrial, el seu pare tenia el seu negoci d'importació de bacallà d'Islàndia al Masnou i volia que ell s'hi dediqués, però el seu desig era l'òpera.

La família vivia a Barcelona, però el pare volia estar a prop del negoci i es traslladaren a Teià, on ell naixeria. Fou el cinquè fill.

A les darreries del segle XIX, s'establiren al Masnou, ja que la família augmentava i necessitaven una casa més gran. A la nostra vila ell aniria un temps a les Escoles Municipals (el *Cumu*).

La casa on residiren uns anys fou la de l'aleshores carrer del *Rastillo*, ara carrer de Jaume I, 15, xamfrà al de Capitàs Comellas, que aleshores s'anomenava amb dos noms diferents, cap d'ells oficial: era la baixada de Can Fideu (1) o

Foto familiar a Teià. En Pau és el primer a l'esquerra.

de Cal Sigró.

És la mateixa casa on anys més tard residiria Vicenç A. Ballester i Camps (Barcelona 1872-el Masnou 1938), activista cultural, fundador d'entitats i premsa, alhora que creador de la bandera catalana estelada.

L'empresa funcionaria fins a començaments de la I Guerra Mundial, després la liquidaren i es traslladen de nou a Barcelona, on el pare iniciaria una activitat comercial de menys envergadura. A Barcelona vivien de costat amb la família d'Enric Granados.

A aquesta ciutat, va provar també l'esport, jugant als equips inferiors del Futbol Club Barcelona.

Va iniciar, seguint el consell paternal, estudis de professor mercantil, però els deixà i va inscriure's al Conservatori del Gran Teatre del Liceu. Tot i que, en un principi, la seva veu era de baríton, li aconsellaren el canvi a la de tenor.

De petit ja es disfressava i feia comèdies. Un estiu, a Teià, al costat dels seus companys de joc, construïren un petit teatre al jardí de casa seva.

Quan va comunicar al pare les seves intencions de dedicar-se al cant, aquest li va dir: Dins la família Civil no hi havia lloc per a còmics i mandrosos!

Encara sense els estudis de cant acabats, ja va debutar al Teatre del Casino del Masnou amb l'òpera *Rigoletto*, de Giuseppe Verdi. Era el dia 9 d'agost de 1925 i fou, per tant, el seu debut mundial.

El seu oncle Valentí li donava suport,

discutint-se fins i tot amb el pare d'en Pau, que li va arribar a dir que ell era la causa que s'hagués extraviat i que acabaria sent un bala perduda.

L'estiu següent, a Teià, per la seva Festa Major de la Mare de Déu, el 15 d'agost, el seu bon amic Francesc Duran, afeccionat a l'òpera, va organitzar-li una funció amb l'òpera *Tosca*, que en Pau cantaria a l'envelat, situat al centre del poble, a la riera.

Però una hora abans hi hagué una gran pluja, amb trons i llamps, que feu que la riera baixés de forma descontrolada i que l'envelat s'esfondrés i fos arrossegat riera avall fins a mar.

Després faria una gira per Catalunya i, més tard, per tot l'estat, amb un èxit

En Pau Civil a Milà, el 1928, quan hi va arribar per estudiar.

Pierina, la que seria la seva muller.

La seva dona i els fills, a Milà, el 1941.

rotund, que el feu emprendre via cap a Milà per completar la seva formació. Abans, però, el seu amic teianenc, en Duran, li organitzà una vetllada de comiat, amb una representació a càrrec del grup d'aficionats del poble, a la qual hi hauria un final de festa amb una cantada a càrrec d'en Pau Civil.

A Milà coneixeria la que seria la seva muller Pierinna Meriggi, amb qui es casaria l'any 1930 i s'establí en aquella ciutat. Aquell mateix any, a Barcelona, triomfaria al Teatre Olímpia.

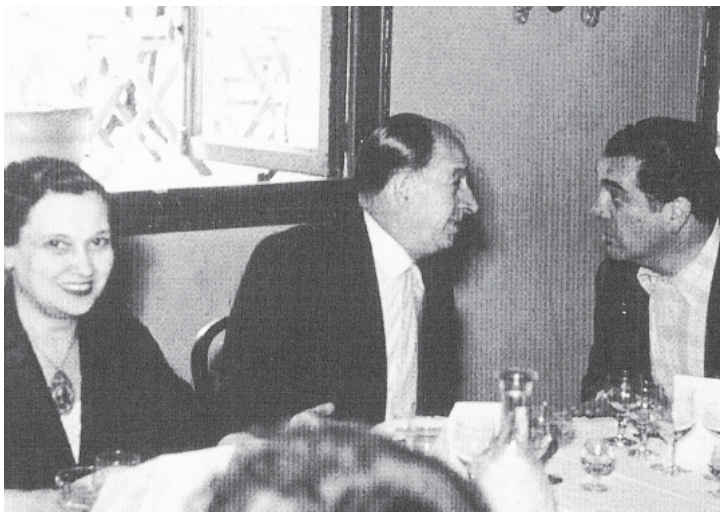
El debut al Gran Teatre del Liceu seria el 28 de desembre de 1933. Ho feu amb l'òpera *Maria del Carmen*, d'Enric Granados, amb la soprano Carme Bau Bonaplata.

Després vindria una gran carrera per Europa i Amèrica, amb obres de Bizet, Donizetti, Wagner i Mussorgski, així com sarsueles de Vives, Moreno Torroba i altres.

Després tornaria a Itàlia i de nou a Barcelona, on, amb el tenor Francesc Viñas, prepararen l'òpera de Wagner *Lohengrin*.

Quan ja era famós, en una visita al Masnou, i concretament al Casino, aquest i l'Ajuntament li dedicaren un homenatge seguit d'un vermut (ara en diríem un aperitiu).

Doncs hi ha una anècdota (2). A la sala de billars, en Pau Civil deixà la comitiva que l'acompanyava, es va adreçar al conserge, en Pere Vidal «Peretó», i li va dir: Apa, Peretó, per què no m'empaites ara? Això venia a tomb que quan en

Amb el tenor Emili Vendrell i esposa.

Pau era jovenet, amb altres companys, jugaven a empaitar-se entre els billars. La temporada 1952-1953 participa en les estrenes de *Soledad*, de Joan Manén, i *Canigó*, d'Antoni Massana i

lletra de Jacint Verdaguer.

El 1955 canta per darrera vegada al Liceu, per passar a ocupar-se de la direcció escènica. Aquell mateix any canta també per darrer cop a

Pau Civil a l'òpera *Lohengrin*.

APA, PERETÓ, PER QUÈ
NO M'EMPAITES ARA?

Contada pel propi tenor a en Lluís Galera.
Col·leccionada per en Miquel Humet.

que n'havia estudiat fins a aquest nombre, però no es té constància d'on les va poder interpretar.

Com veieu, un convilatà nat a Teià i internacionalment famós que actualment poca gent coneix.

NOTES

Aquest nom era degut al fet que la casa de Can Fideu, una casa estil masia, amb vestant a dues aigües, era com es deia la casa natal d'en Pere Grau.

Contada al nostre butlletí per Miquel Humet, provinent de Lluís Galera, a qui li contà el mateix tenor.

FONS CONSULTATS

Pau Civil. De Sergi Civil i Meriggi. *Gent Nostra*. Infesta Editor. Barcelona 2004

Arxiu Històric Municipal del Masnou

Gent del Masnou. Anecdolari de Miquel Humet.

*Les fotografies que il·lustren aquest article són del llibre Pau Civil. De Sergi Civil Meriggi i el dibuix que il·lustra aquesta pàgina és d'en Calet

Barcelona, fou al Teatre Calderón. Ho feu amb les òperes *Carmen* i *Lucia di Lammermoor*.

Després, i fins al 1984, es dedicaria a l'ensenyament, al Conservatori Superior de Música del Liceu.

Tenia grans dots vocals i musicals, amb els quals va poder tenir un amplíssim repertori i va representar un centenar d'òperes, en un munt d'idiomes.

Al llarg de la seva carrera va interpretar 88 òperes, així com 10 més entre operetes i sarsueles; poden arribar a 115, ja

El 1935, amb els pares
i altres familiars

ANEM CAP AL DESASTRE O A UN MÓN MILLOR?

Josep Condeminas

Escric aquest article en ple mes d'agost, a la setmana que anuncien excepcions i tòrrides pujades de temperatura, en gran mesura pel canvi climàtic, almenys així ens ho venen dient, encara que també entren en contradicció quan diuen que fa 18 anys ja vam assolir temperatures similars. En fi, la veritat és que crec que tenim un excés d'informació i això, en certa mesura, ens desconcerta i alarma. Fa uns anys vaig escriure un article, concretament en el butlletí número 283 de gener del 2011, en el qual feia referència als vaticinis del polític americà Al Gore en el seu llibre *Una veritat incòmode*, on pronosticava grans desastres climàtics a causa principalment de l'activitat humana, que ocasiona canvis radicals i irreversibles a la naturalesa, pronòstic que ratificava també el geofísic britànic James Lovelock. L'article en qüestió tenia un cert humor especulatiu (no compres per tothom), com mostra la il·lustració, però que en certa manera reflectia també un cert temor per al futur. La revista *National Geographic*, l'abril del 2020, publicava dos articles sobre

aquest tema, un de pessimista, actual, i un altre de futur més optimista. La veritat és que la part negativa fa posar els pèls de punta. Les principals causes del canvi climàtic provocat per l'home són: l'augment dels gasos d'efecte hivernacle; la crema de combustibles fòssils; la desforestació de selves i boscs; l'excessiu ús de fertilitzants i l'alta producció de residus. Solament la Xina ja té la meitat del consum mundial anual de carbó. La tràgica contaminació del mar, principalment pels residus plàstics, està acabant amb milions d'animals marins. L'accelerada evolució cap a un clima més àrid i sec afavoreix incendis més grans i devastadors, encara que diuen que el 70% són provocats. Ara bé, la part positiva albira un

planeta alterat pels danys ocasionats, però en el qual les noves tecnologies ens permetran alimentar una població nombrosa, així com abastar d'energia tot el món i revertir, en certa mesura, el canvi climàtic. Potser en aquests moments tot això faci que se'ns antulli un excessiu optimisme, tot i que, tenint consciència dels perills, no veig indicis que posem el fre amb la necessària rapidesa. Així i tot, molts opinen que aquest futur prometedor ja ha començat. A França 35 països estan participant en la construcció del reactor termonuclear ITER, un procés que podria esdevenir una font quasi inesgotable d'energia neta i barata. El premi Nobel Renato Dulbecco reconeix que estem davant d'una nova revolució. En les properes dècades els biotecnòlegs s'ocuparan del regne vegetal i ens proporcionaran microorganismes que protegiran les plantes i cultius. També es preveu que les energies renovables, principalment l'eòlica i la solar, al 2045 hauran substituït les tradicionals fonts d'electricitat. Actualment, la ciutat americana de Greensburg funciona amb energia renovable.

El futur, però, és dels joves, i molts tenen clar que el seu objectiu principal és transformar la crisi climàtica en el moment més unificador de la humanitat.

Fonts consultades: Les revistes *National Geographic*, *MUY Interesante* i internet.

Parlem de llibres

Pere Martí i Bertran

Una aproximació a les persones discapacitades

Les Publicacions de l'Abadia de Montserrat (PAM) sempre han tingut una voluntat de servei, com ho demostren unes quantes de les col·leccions dels seu fons. La col·lecció "Créixer", subtitulada "Una col·lecció per al creixement personal i col·lectiu", n'és un bon exemple. Dels deu títols que ara per ara ha publicat, tres estan dedicats a la lectura: el primer centrat en els infants (*Llegim? Com fer lectors entusiastes*), el segon en els joves (*Adolescents i lectura: el binomi fantàstic*) i el tercer, en el qual em centraré, a les persones amb discapacitat. Es tracta d'un volum breu, molt clar i estructurat, en què les autores ens fan una immersió completa al món de la discapacitat, sobretot des del punt de vista de la lectura i la importància que té assolir-la per a les persones amb necessitats educatives especials. Hi descobrirem els tipus de discapacitats (sensorials, físiques, cognitives), com tractar les persones discapacitades, quins recursos tenim a l'abast (pares,

ensenyants, monitors...) per facilitar-los l'accés a lectura (Llengua de signes, braille, audiollibres, Lectura Fàcil, Llenguatge pictogràfic...), com ho podem fer per visibilitzar i normalitzar la discapacitat des de la infantesa (aquí les autores ens ofereixen una vintena llarga de títols infantils amb protagonistes amb discapacitats diverses, p. 71-78), etc. El llibre, de molt bon llegir, està estructurat en onze capítols breus (el més llarg és el dedicat als diversos tipus d'adaptacions que permeten d'accedir a la lectura, p. 49-69); un pròleg a càrrec de l'ar-

quitecte i professor Enrique Rovira-Belleta; una bibliografia molt variada, en què predominen les pàgines web i els recursos en xarxa; i un índex molt útil per localitzar fàcilment temes o conceptes que ens poden interessar. Val a dir que les autores aconsegueixen de ple els objectius que es proposen i que deixen clars al final del primer capítol: "Al llarg d'aquest llibre intentarem de familiaritzar-nos amb el concepte d'accessibilitat al món actual i sentir en primera persona com cadascú de nosaltres, d'una manera o altra, podem fer petites o grans accions en el nostre entorn immediat per apropar-nos a la inclusió i obrir als infants amb discapacitat una porta al futur." (p. 12) Una bona lectura, ben necessària i oportuna, com ho prova el fet que ja s'hagi traduït al castellà i al gallec (Editorial Bululú). Llàstima que s'hi hagin escapat alguns errors, que esperem que es corregeixin en properes edicions: abús de possessius, incongruències en l'ús de *per* i *per a*, fitxes bibliogràfiques incompletes (no s'hi esmenta cap traductor i en algun títol ni tan sols l'autor, com en el cas del llibre de Gonzalo Moure, p. 75)...

Títol: Lectura i discapacitat. Què, qui, com...

Autores: Susana Peix – Meritxell Almirall

Editorial: Publ. de l'Abadia de Montserrat

Lloc i any d'edició: Barcelona, 2019

Nombre de pàg.: 84

el 2021 envia paraules de suport a la nostra gent injustament exiliada

**LLIBERTAT I
RETORN
D'EXILIADES
POLÍTIQUES**

Toni Comín i Oliveres,
Clara Pontsatí i Obiols,
Lluís Puig i Gordi,
Carles Puigdemont i Casamajó,
Josep Miquel Arenas-Valtònyc
Avenue de l'Avocat 34
1410 Waterloo - Belgique

**LLIBERTAT I
RETORN
D'EXILIATS
POLÍTIQUES**

Marta Rovira i Vergés
Carrer Calàbria, 166 · 08015 Barcelona

Anna Gabriel i Sabaté
Ateneu Rocauss. Sta. Llúcia, 1 · 08650 Sallent (Barcelona)

Teatre capital

(La cartellera barcelonina)

Rosa M. Isart (rmisart@hotmail.com)

October: Girona, mon amour

Festival Temporada Alta (Girona) fa 30 anys. Celebra les seves **30 edicions** ja. 106 espectacles repartits en 19 escenaris de 6 poblacions diferents (Girona, Salt, Bescanó, Banyoles, Palafrugell, Torroella) constitueixen la carta de presentació d'aquesta cita imprescindible que, afortunadament, ens descongela i ens descentralitza, sota la direcció artística del genial Salvador Sunyer (Salt, 1957), enguany del 8 d'octubre al 13 de desembre de 2021 (www.temperada-alta.com). 25 estrenes absolutes, 9 estrenes a Catalunya, 9 estrenes a l'Estat espanyol, 39.087 entrades a la venda.

Terebrante, la nova peça d'**Angélica Liddell**, arribarà al Temporada Alta (amb les entrades exhaurides) després d'estrenar-se el mes d'octubre a Orleans. Seguint la línia radical a la qual ens té acostumada l'artista madrilenya, en aquesta ocasió pren com a referència el *cantaor* Manuel de los Santos "Agujetas" per tractar temes recurrents en la seva producció artística com el dolor i l'esforç en la vida i en els processos de creació.

Temporada Alta 2021 presentarà un total de 60 propostes de **creació catalana** comptant tots els gèneres i tipus d'espectacle, com ara: *Els àngels no tenen fills*, de Clàudia Cedó; *360 grams*, d'Ada Vilaró; *Canto jo i la muntanya balla*, d'Irene Solà, adaptada per Clàudia Cedó; *FAM*, de Les Impuxibles; *La mala dicció*, de Jordi Oriol. En el (XI) **Torneig de Dramatúrgia** d'enguany, hi participaran Yago Alonso, Carmen Marfà, Bàrbara Mestanza, Bernat Molina, Oriol Morales, Begoña Tena, Albert Tola i Aina Tur, tot ple-gat amb l'incitament de la transmissió en *streaming*.

Benvingut, octubre.

Benvingut, FTA.

Benvingudes, sala real i sala virtual teatrals.

Avanti, please.

el celler del mar
GARNATXA, MOSCATELL,
MISTELA, VI NOVELL
Vins, caves i licors. Gran selecció de vins. Vins al detall
Àngel Guimerà, 12 el Masnou
93 540 29 53

www.canrac.com
De tot per fer els vostres panellets i receptes de tardor.
Mestres Villà, 101, 93 555 16 64 el Masnou
www.canrac.com

La FrUiTa
93 540 34 74 • 618 76 35 29
Mestres Villà 115, el Masnou
Fruites i Verdures
Primera qualitat
Comandes per telèfon

Veus AGENDA

Elena Bosch

Sempre he pensat com d'important és fer-se bé l'agenda. Com n'és d'important perquè les coses funcionin, rutllin i no se solapin les unes amb les altres. Sembla una obvietat, sembla molt fàcil de posar sobre paper, negre sobre blanc, què va primer, què va després, què va dilluns i què va dimarts...

La veritat és que no tothom sabem preparar-nos l'agenda, no tothom sabem organitzar-nos el temps i les activitats de manera que hi arribem a totes amb energia suficient.

L'agenda escolar, el dietari, la llibreta reciclada, les anotacions al calendari de la cuina, els post-its a la nevera... cadascú ho fa com pot, el que és veritat és que cadascú té el seu propi estil d'agenda.

Avui parlo d'agendes i, ara mateix, parlaré de l'agenda de la Coral Xabec. No hi ha com tenir un director organitzat i previsor. Tenim les activitats d'aquest primer trimestre programades al detall:

Els assajos —els ordinaris i els extraordinaris— amb els seus escalfaments, les seves estones de cantar, les seves estones de sortir a respirar aire fresc al carrer...

El repertori, pautat dia a dia, amb les partitures i els àudios corresponents.

El calendari d'assajos generals, d'actuacions i concerts.

Aquest trimestre, el que comença ara

i s'acaba per Nadal, serà el trimestre de la col·laboració amb les corals veïnes. A proposta de la Coral Scandicus, el primer que farem serà preparar un concert en el qual participarem totes dues corals. Serà a Ca n'Humet el proper dia 20 de novembre.

Al desembre farem els concerts de Nadal amb la Coral Joia d'Alella, amb qui compartim director.

Hi ha feina, hi ha molta feina. Sort de l'agenda!

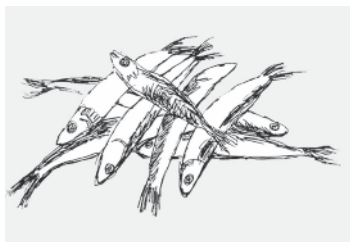

L'ANC i Òmnium del Masnou convoquen la ciutadania, cada dimecres a les 8 de la tarda, a la **Plaça de les Dones Treballadores** fins que sigui retornat el Govern legítim de Catalunya. **Per la Llibertat, t'hi esperem!**
La teva presència és la nostra força

EL PRÍNCEP SALUDA EN CARLES

Ramon Asensio i Cardell

5 d'agost de 1969

Finalment la Rosa Salvat, esposa d'en Carles, va trobar a casa seva la foto del príncep, aquell famós moment de l'encaixada de mans, camí de la **Torre d'Hèrcules**. Feia temps que tenia ganes d'explicar el que ens va passar a la Corunya amb els prínceps d'Espanya i que poc després la revista *Lecturas* ho va publicar com a portada en la seva revista.

Va ser un viatge en cotxe per Cantàbria, començant per Tuy, passant pels Pics d'Europa i acabant a Hendaya. Érem en Jaume Rossell (el que conduïa el cotxe), en Carles Unter i jo. Aquell dia 5 d'agost de 1969, havíem anat a esmorzar a una tasca amb la intenció de visitar la Torre d'Hèrcules, que es trobava molt a prop. Ens van servir un bon plat de sardines a la planxa. Eren tan bones que no vàrem utilitzar ni ganivet ni forquilla. Era com si toquéssim l'harmonica: les agafàvem amb les mans i, amb unes quantes mossegades, totes quedaven només amb l'espina. Eren tan bones que fins i tot ens en menjàrem el cap i les tripes. No ens havíem rentat les mans i la fortor de sardina es notava.

Només sortir d'aquell bar, observem com una processó de gent s'acostava en direcció a la Torre. Eren el príncep Joan Carles (que més tard seria rei, després emèrit i finalment fugat per la justícia segons uns i de vacances als

Emirats Àrabs segons altres) i la seva esposa Sofia, escoltats per la guàrdia de seguretat. Quan ens adonem que la intenció dels prínceps era visitar aquell farell, en Carles s'enfila a la paret que

teníem pujant a mà esquerra per tal de tenir una millor visió del que estava passant, mentre en Jaume i jo ens quedem al costat de la paret esperant l'arribada de la comitiva. En el moment que el

príncep arriba a on hi ha en Carles, veiem que el monarca li allarga la mà amb la intenció de saludar-lo. Quedem bocabadats per aquest fet i en Carles dubta durant uns segons per motius de "l'aroma" que la sardina ens havia deixat a les mans. Finalment hi ha una forta encaixada de mans, moment que és aprofitat per un fotògraf per deixar constància d'aquell acte. Vet aquí que un bon dia, quan ja feia unes setmanes que havíem arribat al Masnou, en Carles va anar a la barberia Massanes a tallar-se els cabells. Aquest li va dir, tot ensenyant-li la portada de la revista *Lecturas*: *Aquest ets tu, oi?* I en Carles, tot sorprès, li va contestar que sí.

Però la gran mentida va ser l'explicació que la revista *Lecturas* redactava al peu de la pàgina; deia això "El príncipe saluda a uno de los alumnos de la Escuela de Formación Profesional de La Coruña".

A vegades, quan llegim històries i notícies, quanta mentida hi pot haver!

Postal dels anys 60 de la Torre d'Hèrcules

La Coruña.

Torre de Hércules.

Tapelería de La Fuente, Cantón Sequoia, 13

SOLIDARITAT CONTRA LES AGRESSIONS DE L'ESTAT

Siguem conscients de la necessitat de tenir diners per a poder pagar les multes constants i injustes de l'Estat espanyol als nostres polítics

Associació Catalana dels Drets Civils. Ajuda als familiars de presos i exiliats
ES71 3025 0001 1814 3359 2190

Associació de Foment de la Caixa de Solidaritat. Suport econòmic a persones represaliades, judicis, advocats, multes...
ES31 3025 0001 1814 3361 5996

assemblea

FEM SOBIRANIA FISCAL

JO PAGO A
CATALUNYA

Adreçada a tothom qui pagui els impostos: IRPF, IVA o Impost de Societats.

- És una acció senzilla, no requereix més temps ni tràmits que els que estàs invertint, ara, pagant a la hisenda espanyola.
- És una acció legal, ja que la llei general tributària contempla aquesta possibilitat.
- Diverses entitats i persones físiques ho venen fent des del 2012 sense problemes legals ni inspeccions.

Trobareu tota la informació al portal web de la campanya "jo pago a Catalunya" de l'Assemblea Nacional de Catalunya

Servei d'atenció telefònica 93 595 46 46

US RECOMANEM LLEGIR ELS BUTLLETINS DE GDM EN EDICIÓ VIRTUAL

Juny 21 http://www.gentdelmasnou.cat/pdf/gm_06_2021.pdf

Juliol 21 http://www.gentdelmasnou.cat/pdf/gm_07_2021.pdf

Setembre 21 http://www.gentdelmasnou.cat/pdf/gm_09_2021.pdf

Octubre 21 http://www.gentdelmasnou.cat/pdf/gm_10_2021.pdf

ET CONVIDEM A FER-TE SOCI DE GENT DEL MASNOU

Tu hi sortiràs guanyant i la nostra vila també

Dr. Agell, 9 · 93 126 82 20

www.gentdelmasnou.cat

gentdelmasnou@gmail.com

GENT DEL MASNOU

Informa

Exposicions

Fins el 4/11: Exposició d'homenatge pòstum a Josep Igual, simultàniament amb la Casa de Cultura Municipal.

L'enigma V.D.R.

Ets conductor d'autobús i avui condueixes un autobús de la línia 24. Reculls 10 persones i en baixen 4, en reculls 15 i en baixen 7 i en pugen 9 persones més. De quin color té els ulls el conductor?

Resposta:

El color dels ulls del conductor és el mateix que el dels ulls dels passatgers.

CURSETS DE GAITA ESCOCESA

Informació a Gent del Masnou

Dr. Agell, 9 · 93 126 82 20

gentdelmasnou@gmail.com www.gentdelmasnou.cat

Classes de IOGA a Gent del Masnou

IOGA I MEDITACIÓ PER ADULTS

Cuida't els dimarts de 19.30 a 21.00 h
Imparteix Ivet Compañó, professora de kundalini ioga

"La pau que cerquem es troba al nostre interior. Només cal donar-nos el moment per anar-la a buscar"

més informació Ivet 607747499

IOGA I MINDFULNESS PER NENES I NENS de 4 a 11 anys

Tots els dijous de 18.15 a 19.15 h

"Jugarem, cantarem mantrès, sentint el cos en el moment present, compartirem i creixerem com a éssers humans"

més informació Lluïsa 610456149

Cal portar estora de ioga, coixí, manta i roba còmoda
Inscripcions a Gent del Masnou. Tardes laborables de 6 a 2/4 de 9. Vocalia Recreativa

La punta de la llengua (133)

Esteve Pujol i Pons

Ara que ha començat el curs, és un bon moment per recordar algunes paraules ben freqüents a les escoles i que no sempre es fan servir correctament.

Pel que fa a la manera de pronunciar alguns mots, tinguem present que *classe* o *frase* acaben amb vocal neutra en el nostre dialecte (és a dir, l'última vocal sona com l'última de *mare*). Quan diem la paraula *motxilla*, no ens oblidem que el final sona com *illa*. El mot *estoig* té una "o". A l'hora de dir el nom d'algunes lletres, també hem de tenir cura de no deixar-nos influir pel castellà: el nom de la lletra *ce* ha de sonar com *cel*; *efa*, *ela*, *ema*, *ena*, *erra*, *essa* rimen amb *crema*, i *ge* es pronuncia com l'inici de *gest*. Quan diem *El Pere estudia cada tarda*, la vocal tònica d'*estudia* és la "i" (i no pas la "u"). El mateix passa amb verbs com *pronuncia*, *canvia*...

Si parem atenció a la manera de formar les paraules, fixem-nos que tant diem *A l'estoig hi ha un llapis* com *A*

l'estoig hi ha vuit llapis perquè *llapis* tant és singular com plural. És possible que, dins de l'estoig, també hi hagi *un regle*, mot masculí.

Amb relació al vocabulari, cal que a les escoles es vetlli per promoure l'ús de paraules que ens ajuden a ser més precisos i a mantenir la riquesa i correcció d'una llengua. Per això, és molt oportú que una mestra demani als alumnes que *s'enfilin* a una cadira i que *esborrin* la pis-sarra amb un *esborrador*, o que un monitor de menjador ofereixi el *crostó* del pa o les *setrilleres*, o que ajudi a *parar* la taula.

Els educadors, aquí, tenen un paper crucial com a exemple per als infants i joves. Convé que els alumnes trobin models lingüístics que els ajudin a aprendre una llengua rica, cuidada i respectada. O com volem que sigui la llengua que els més joves fan servir ara i faran servir al futur?

Cròniques d'ultramar

Joan Muray

LES LATRINES D'EFES

Una latrina és el que coneixem ara per WC i, uns anys enrere, com a comuna. Aquestes de què us parlaré són a la ciutat d'Efes, que actualment pertany a Turquia, però que en l'antigor fou primer una important metròpoli hitita, després grega i romana. La fama li ve perquè hi havia el gran Temple d'Artemis, que fou considerat una de les set meravelles del món.

Quan la vaig visitar, tot eren restes arqueològiques, però encara d'una gran espectacularitat, com el seu amfiteatre. I del que vull descriure la particularitat són de les seves latrines, que daten de l'època de l'Imperi Romà, quan el Cèsar hi passava els estius.

Aquestes latrines eren d'ús comú i estan ubicades en una estança gran, de forma quadrada, amb un banc a tot l'entorn, al qual hi ha els forats on s'asseien els qui anaven a fer les seves necessitats. Vaig comptar-ne entre vint-i-cinc i trenta, tots a la vista de tots, com si fos una sala d'espera. Per sota del banc amb els forats, on cadascú deixava el seu present, hi corria aigua contínuament, que s'ho enduïa tot i ho conduïa a uns dipòsits als afores. El resultat era un bon fertilitzant per a la terra.

I ara us preguntareu com es netejaven, ja que aleshores ni tan sols hi havia paper de "l'elefant"; doncs amb aigua, un petit rec que passava pel davant dels peus de cadascú. S'ajupien sense aixecar aquella part on l'esquena perd el seu nom i es mullaven la mà, i la passaven així pel darrere, tantes vegades com fes falta fins que tot estava net. Aquell rec, amb restes, també era conduït al dipòsit esmentat.

El Cèsar, quan estava a la ciutat, enviava els seus homes de confiança a aquest lloc, ja que allà s'hi xerrava de tot i així ell estava informat del que deien, i si les conxorxes anaven en contra seu. S'hi devien formar unes bones tertúlies, això sí, ben perfumades.

Aquests espies imperials no sé si rebien algun nom específic, però sí que en català, quan hom escolta, dissimuladament, allò que no va per a ell, en diem un "escolta pets"; és clar que allà s'hi sentien pets i altres sorolls. Quin ofici, oi!

La cuina de l'Antònia

el Cullerot

Crema de bolets i castanyes

Ingredients:

800 gr de bolets, 250 gr de castanyes en pot, 200 gr de crema de llet, 1 pastilla de brou de pollastre, sal i pebre i una mica de mantega, un grapat d'avellanes, 1 cullerada de cacau en pols

Preparació:

Elimineu la terra dels bolets amb l'ajut d'un raspall per a verdures. En una olla desfeu la mantega i hi tireu els bolets. Quan es redueixi l'aigua que van deixant, hi aboquem un litre d'aigua i les castanyes. Hi afegim la pastilla de brou, sal i un polsim de pebre.

Ho coem tapat a foc lent durant uns 20 minuts. Mentre l'olla va fent al foc, aixafem les avellanes i les torrem en una paella. Triturem la barreja de brou, bolets i castanyes fins a aconseguir una textura cremosa. Si la voleu ben fina la podeu passar per un colador xinès. Servim la crema calenta, però no excessivament. Si volem, la podem acompanyar d'una cullerada de nata, les avellanes torrades i una mica de cacau en pols. O tan sols amb uns daus de pernil fregits en una paella, o.....imagineu....!!!

el cullerot

El Masnou, Sant Felip, 45 · 93 540 97 41
Igualada, Rambla Nova, 29 · 93 804 22 25

www.elcullerot.cat

elcullerot@hotmail.com

De tot per a la cuina

1 d'Octubre, referent per assolir la victòria

Aarnau Padró

Secretari nacional de l'Assemblea Nacional Catalana

Consulta sobre la Independència
2009 **Al Masnou**
Decidim!

13D
COORDINADORA
PER LA CONSULTA
SOBRE LA
INDEPENDÈNCIA

Aquesta Diada Nacional les bases de l'independentisme ho vam tornar a fer i vam assistir massivament a la manifestació organitzada per l'Assemblea Nacional Catalana. Una mobilització que va tenir un missatge clar i nítid: cal fer la independència.

Ha estat un punt d'inflexió en la dinàmica negativa en la qual havia entrat el moviment independentista a conseqüència de la desmobilització causada per la pandèmia i per la manca de sentit d'estat dels lideratges institucionals del moviment.

Hem de recordar que la força del

pacte fiscal amb Espanya que ni tan sols es va començar a negociar. I el darrer i més potent exemple d'a-

plegament policial espanyol.

Aquest Primer d'Octubre hem de continuar mobilitzant-nos i alimentant la dinàmica iniciada l'11 de setembre. Emmirallem-nos en allò que vam fer l'1 i el 3 d'octubre per preparar-nos per finalitzar el procés d'independència.

Alguns volen construir un relat interessant al voltant de l'octubre del 2017 dient que vam fracassar perquè no teníem prou força democràtica. Res més lluny de la realitat. El que va passar realment és que es va renunciar a exercir cap força en pro d'una suposada mediació que mai va arribar. Aquesta renúncia i l'aposta per la via del pacte ens ha portat a la situació actual.

No oblidem el poder que té el moviment popular quan s'organitza i exercim-lo amb la convicció que és l'eina més potent de què disposem per assolir la victòria!

moviment sempre ha vingut de l'auto-organització popular. Ho vam viure l'any 2009, quan a Arenys de Munt arranquen les consultes populars, organitzades per la gent, mentre a les institucions del país només es parlava d'un Estatut a punt de ser escapat pel Tribunal Constitucional.

Ho vam viure quan els catalans van desbordar els carrers de Barcelona al crit d'independència a la manifestació del 10-J del 2010, mentre els polítics discutien què havia de dir la pancarta. De nou a la primera gran manifestació organitzada per l'Assemblea, la Diada del 2012, demostrant la unitat de les bases al voltant del projecte independentista. Mentrestant des del govern s'intentava vendre que el missatge de la manifestació seria en suport a un

questa força que emana de l'autoorganització popular independentista és la defensa dels col·legis el Primer d'Octubre, que va permetre que es dugués a terme el referèndum d'autodeterminació vinculant convocat pel Parlament de Catalunya contra el des-

PANELLETS

david

Venda
Online

pastisser

MMACE02
(Millor Mestre Artesà Xocolater
d'Espanya 02)

Medalla de bronze
MMAPE03
(Millor Mestre Artesà Pastisser
d'Espanya 03)

93 555 34 75

Navarra, 100 · El Masnou

pastisseria@davidpastisser.com

www.davidpastisser.com

Mestre Pastisser

PASTISSERIA · CONFITERIA

La Moreneta

Itàlia, 31 · Tel. 93 555 35 64 · El Masnou

Pastisseria Degustació Granja

Matalí

El Masnou: Prat de la Riba, 4 · T. 93 555 04 60

De les pastisseries del Masnou